Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија
ЕТИКА ПРЕС Скопје
Бр. 193/0306
18.07 20 22 год.
Скопје

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 12-ти јули 2022 година, врз основа на примена жалба од еколошко здружение „Здрава Котлина - Струмица“, го донесе следното:

М И С Л Е Њ Е

Текстот на интернет - порталот „Струмица денес.мк“, насловен „Работењето на Еуромакс е секогаш под стриктна контрола, регулирано и усголасено со најстрогите меѓународни и домашни законски прописи!“, отстапува од професионалните и етички стандарди.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на 20-ти јуни 2022 година, еколошкото здружение „Здрава Котлина“ поднесе жалба за текстот со наслов „Работењето на Еуромакс е секогаш под стриктна контрола, регулирано и усогласено со најстрогите меѓународни и домашни законски прописи!“, објавен на 20-ти јуни 2022 година на интернет - порталот „Струмица денес.мк“ (www.strumicadenes.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, незастапена втора страна, говор на омраза, дискриминација, мешање на факти и мислење, вест и коментар и дека во содржината нема разграничување меѓу рекламирање и новинарска содржина.

Од „Здрава Котлина“ велат дека порталот „Струмица денес.мк“, во континуитет објавувал содржини кои биле класичен пример за неетичко известување по повеќе основи и оти отворено се сомневаат дека се работи за медиумска корупција.

„Уште повеќе што во многу краток временски период се објавени слични текстови кои се најблаго речено манипулирачки и повторно се релевантни за сите претходно наведени основи за жалба“, велат од еколошкото здружение во поднесената жалба, кои во прилог на претставката посочија и линк до други текстови на медиумот, за кои сметаат дека отстапуваат од начелата на професионалното новинарство.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со порталот „Струмица денес.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Медиумот не одговори на наводите на жалителот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно оцени дека во текстот е прекршен член 6 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Член 6: *„Новинарот не смее да го користи медиумот за објавување или прикривање информации за стекнување лична корист. Митото, корупцијата и изнудувањето се неспиви со новинарската професија.* ***Не смее да се дозволи рекламирањето и другите комерцијални мотиви да влијаат врз слободата на информирањето. Треба да постои разграничување меѓу рекламирањето и новинарскиот текст со илустрација“.***

***При** изготвувањето на мислењето, Комисијата за жалби констатираше дека интернет – порталот „Струмица денес.мк“ не е член на Советот за етика во медиумите и на Регистарот на професионални онлајн медиуми.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

На седницата на 12-ти јули 2022 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата веднаш констатираше дека се работи за класичен промотивен текст, поставен во рубриката економија и без никаква назнака дека станува збор за комерцијална содржина. Освен самиот текст, кој е промотивен за компанијата „Еуромакс ресорсис“ **(**Euromax Resources**)**, евидентен е и рекламниот банер и фотографијата со името и логото на компанијата во рамките на содржината.

Таквиот пристап на порталот „Струмица денес.мк“ е неприфатлив во новинарската професија, зашто објавувањето на комерцијален текст без да биде јасно издвоен од новинарските содржини, несомнено, може да ги доведе читателите во заблуда и да наметне впечаток дека станува збор за новинарски труд.

Медиумот морал јасно да назначи дека текстот е комерцијална/промотивна содржина, подготвена од „Еуромакс ресорсис“ или да го вметне во посебна рубрика наменета за рекламни цели. На начинот на кој е објавен текстот, членовите на Комисијата препознаа елементи кои упатуваат на таканаречено „прикриено рекламирање“. Под прикриено рекламирање, всушност, се продразбираат сите пропагандистички содржини кои по својата форма и начинот на подготовка наликуваат на автентичен новинарски текст, така што читателот/гледачот не може да ја разликува неговата пропагандистичка функција од новинарската содржина, (на пример, многу прилози и текстови за „успешните“ приватни универзитети, новите производи или услуги на одредени компании).

Оттука, Комисијата најде дека во текстот на „Струмица денес.мк“ е прекршен **член 6** од Кодексот на новинарите, во делот дека не смее да се дозволи рекламирањето и другите комерцијални мотиви да влијаат врз слободата на информирањето и оти <u>треба да постои разграничување меѓу рекламирањето и новинарскиот текст со илустрација</u>.

Правилата за објавување промотивни содржини се посочени и <u>во Насоките за етичко известување во онлајн медиумите</u>, според кои, „комерцијалните и политичките огласи, како и спонзорираните текстови ќе бидат видливо издвоени од уредувачките содржини и означени како такви со соодветни термини (платен простор, спонзорирана содржина, политичко огласување, рекламен спот и сл.). Спонзорираните текстови јасно ќе укажуваат на изворот на

спонзорството, а новинарите никогаш нема да изработуваат и/или потпишуваат текстови кои се комерцијално или политичко огласување.“

Комисијата, на крајот, констатираше и дека истиот текст е објавен на фејсбук страницата на компанијата „Еуромакс ресорсис“ (Euromax Resources) на 26-ти мај 2022 година, односно, речиси еден месец пред порталот „Струмица денес“ да го објави на веб-страницата. Оттука, согласно Кодексот на новинарите, Комисијата препорачува дека новинарите треба да бидат исклучително внимателни кога изготвуваат информации за одредени претпријатија, производи или услужни дејности и кога користат соопштенија за јавност и други материјали од ПР службите на овие извори, или пак од маркетиншките агенции кои се грижат за овие претпријатија и не смеат да заборават дека основна цел на таквите материјали е да обезбедат бесплатен позитивен публицитет, а не точна, непристрасна и објективна информација.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите: Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Ердем Ахмет и Димитар Мицев.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595